

15 Ιανουαρίου 2016

Η θέση της Ιεράς Συνόδου για το μάθημα των Θρησκευτικών

[/ Πεμπτουσία](#)

Αθήνα 13 Ιανουαρίου 2016

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνήλθε σήμερα Τετάρτη, 13 Ιανουαρίου 2016, στη δεύτερη Συνεδρία της για τον μήνα Ιανουάριο, η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τη χθεσινή και τη σημερινή Συνεδρία:

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος επικύρωσε τα Πρακτικά της Εξουσιοδοτήσεως.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος συνήλθε στην απογευματινή Συνεδρίασή Της την 12.1.2016 από κοινού με τους Κοσμήτορες και Προέδρους Τμημάτων των Θεολογικών Σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης και εκπροσώπους επιστημονικών συλλόγων Θεολόγων, για να συζητήσουν το θέμα της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στη Μέση Εκπαίδευση.

Στη Συνεδρίαση εισηγήθηκε το θέμα ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, ο οποίος επικέντρωσε το ενδιαφέρον στο περιεχόμενο του μαθήματος των Θρησκευτικών, παρουσίασε τα δύο Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (το ισχύον και το νέο προτεινόμενο Πρόγραμμα), και κατέληξε σε συνθετική πρόταση, ώστε να επικεντρωθεί η προσπάθεια περαιτέρω εμπλουτισμού του τρέχοντος Προγράμματος Σπουδών και επ' αυτού να γίνουν προσθήκες σε επιστημονική βάση, χρησιμοποιώντας χρήσιμα στοιχεία του νέου Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών. Οι παριστάμενοι εκπρόσωποι Θεολογικών Σχολών επαίνεσαν την εισήγηση ως συγκροτημένη και αναλυτική.

Στη σημερινή Συνεδρίαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου έγινε ευρύτατη συζήτηση μεταξύ των Συνοδικών Αρχιερέων επί της πρότασης του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου και η Ιερά Σύνοδος την αποδέχθηκε και κατέληξε στα εξής:

1. Η διαδιδόμενη άποψη ότι τα βιβλία του μαθήματος των Θρησκευτικών είναι κατηχητικά και ομολογιακά είναι εσφαλμένη έως και παραπλανητική. Ο χαρακτήρας των σύγχρονων βιβλίων στην χώρα μας είναι γνωσιολογικός και πολιτιστικός με θρησκευιολογική αναφορά. Ήδη η διδασκόμενη ύλη είναι σημαντικά εμπλουτισμένη στις τάξεις του Λυκείου με γνωστικό υλικό για άλλα θρησκευόμενα και δόγματα και με ευκαιρίες προβληματισμού για τις θρησκευτικές και ηθικές διαστάσεις σύγχρονων προβλημάτων.

2. Το γεγονός ότι το ισχύον πρόγραμμα σπουδών κυριαρχείται από την παροχή γνώσεων γύρω από την ορθόδοξη θρησκευτική παράδοση του τόπου δεν το μετατρέπει από μάθημα θρησκευτικής μόρφωσης σε διαδικασία προσηλυτισμού των μη ορθοδόξων μαθητών ή κατηχήσεως των ορθοδόξων μαθητών, ούτε απευθύνεται αποκλειστικά στους τελευταίους. Κατ' ανάγκην η διδακτέα ύλη πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τα τοπικά, ιστορικά, θρησκευτικά και πληθυσμιακά συμφραζόμενα της ελληνικής σχολικής τάξης και τον στόχο της ομαλής ένταξης του μαθητή στην ελληνική κοινωνία, που κατά πλειοψηφία ασπάζεται το Ορθόδοξο Χριστιανικό δόγμα. Ισχυρισμοί περί δήθεν ομολογιακού χαρακτήρος εκκινούν από αρνητική προϊδέαση για το μάθημα και τον ρόλο των εκπαιδευτικών, επιστημόνων θεολόγων, ως φορέων δήθεν θρησκευτικού μισσιοναρισμού στο ελληνικό σχολείο.
3. Παλαιές και πρόσφατες αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων, που ερμηνεύουν το Σύνταγμα, αποφαινόμενες ομόφωνα υπέρ της υποχρεωτικής διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών με κύρια βάση την ορθόδοξη χριστιανική παράδοση και με δικαίωμα απαλλαγής για όσους δεν είναι ορθόδοξοι χριστιανοί. Παράλληλα, όπως έχει εξηγήσει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, το μάθημα των Θρησκευτικών πρέπει να διέπεται από τις αρχές της αντικειμενικότητας και του πλουραλισμού, οι οποίες δεν παραβιάζονται μόνο και μόνο επειδή το μάθημα αναφέρεται κατά κύριο λόγο στην κυρίαρχη θρησκευτική παράδοση του οικείου κράτους.
4. Η παρέλευση μερικών ετών από τότε που εγράφησαν τα βιβλία που διδάσκονται στην Μέση Εκπαίδευση δικαιολογεί την επικαιροποίησή τους. Παραμένοντας στην ίδια μεθοδολογία του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών όσον αφορά στην ιστορική οργάνωση της ύλης, είναι δυνατόν να υπάρξουν προσθήκες, οι οποίες διευρύνουν το θρησκευτολογικό, ιδεολογικό και πολιτιστικό πεδίο της ύλης με σκοπό την επαύξηση της μορφωτικής αξίας και συμβολής του στην εκπαίδευση των νέων. Προτείνεται αυτές οι προσθήκες να γίνουν στο τέλος κάθε βιβλίου, ώστε οι μαθητές, των οποίων η πλειοψηφία ανήκει στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αλλά και όσοι μη ορθόδοξοι μαθητές επιθυμούν να αποκτήσουν σφαιρικές γνώσεις για την θρησκευτική και πολιτιστική παράδοση του τόπου μας, να αποκτήσουν συγκροτημένη εικόνα.
5. Στην εποχή μας που ισχυροποιούνται φονταμενταλιστικές απόψεις άλλων θρησκειών, αντικοινωνικές τάσεις παραθρησκευτικών φαινομένων και επικίνδυνων σεκτών, η διδασκαλία της Ορθόδοξου Θεολογίας, που διακρίνεται για την αγάπη, ανεκτικότητα, ειρηνική διάθεση και είναι απηλλαγμένη από φονταμενταλισμούς και ρατσισμούς, θα βοηθήσει αρκούτως και στην κοινωνική συνοχή. Στο θέμα αυτό δεν πρέπει να επικρατούν οι αγκυλώσεις και προκαταλήψεις του παρελθόντος, διότι το

σχολείο και η σχολική κοινότητα δεν είναι χώρος επιβεβαίωσης καμίας πολιτικής συνθηματολογίας, τα σχολικά μαθήματα δεν μπορούν να διαχωρίζονται σε «προοδευτικά» και «συντηρητικά», ούτε επιτρέπεται η διεξαγωγή οποιουδήποτε ατύπου δημοψηφίσματος φρονημάτων στην πλάτη των μαθητών, όπως επιχειρήθηκε με τις υποσχέσεις περί ανατιολόγητης απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών. Η Ιερά Σύνοδος υιοθέτησε την πρόταση του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου, η οποία έχει ως εξής: «Η πρότασή μου, λοιπόν, είναι να επικεντρωθεί το ενδιαφέρον στο τρέχον Πρόγραμμα Σπουδών με την δική του θεματική μεθοδολογία, στο οποίο όμως να γίνουν μερικές βελτιώσεις, εντάσσοντάς το στα σύγχρονα παιδευτικά δεδομένα, οπότε να εισαχθούν σε κάθε βιβλίο –όχι σε κάθε μάθημα– μερικά κεφάλαια θρησκευσιολογικά, ανάλογα με την θεματολογία του βιβλίου, αφού όμως δοθεί προτεραιότητα στην ορθόδοξη παράδοση, την οποία ακολουθεί η πλειοψηφία των ελλήνων πολιτών, αλλά και να χρησιμοποιηθούν ως εφαρμογές και τα καλά στοιχεία του Νέου Προγράμματος Σπουδών».

Η Ιερά Σύνοδος προσκάλεσε τα Μέλη της Επιτροπής Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων, τους Σεβ. Μητροπολίτες Περιστερίου κ. Χρυσόστομο, Δημητριάδος κ. Ιγνάτιο και Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο προκειμένου να ενημερωθεί για την σύγκληση των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών που θα πραγματοποιηθεί στη Γενεύη από τις 21 έως τις 28 Ιανουαρίου 2016, καθώς και για τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν. Αποφασίστηκε να εκπροσωπήσει τον Μακαριώτατο στην εν λόγω σύγκληση ο Σεβ. Μητροπολίτης Ηλείας κ. Γερμανός συνοδευόμενος από τους Σεβ. Μητροπολίτες Περιστερίου κ. Χρυσόστομο και Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο.

Επίσης η Δ.Ι.Σ. ασχολήθηκε με τρέχοντα υπηρεσιακά θέματα.

Εκ της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου